

บทคัดย่อ

169514

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : องค์กรอิสระกับการพัฒนาการเมืองไทย: ศึกษาเฉพาะกรณี

ศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540

ชื่อผู้เขียน : ว่าที่ร้อยตำรวจตรี วันเฉลิม อยู่บำรุง

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา : 2546

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. สุรพล ราชภัณฑารักษ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เชิญ ชวรินทร์ ศรีสุวรรณ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อการพัฒนาทางการเมืองไทย (2) ศึกษาโครงสร้างในการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อการพัฒนาทางการเมืองไทย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เน้นการวิเคราะห์เอกสาร จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีเอกสารที่เกี่ยวข้อง และใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบกัน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อการสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน

ผลการศึกษาพบว่า

1. คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีส่วนสำคัญในการวางบรรทัดฐานทางรัฐธรรมนูญ การปฏิรูปทางการเมือง และการแก้ไขปัญหาขององค์กรของรัฐต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ การกำกับพฤติกรรมทางอำนาจเกี่ยวกับการเข้าสู่อำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การใช้อำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและองค์กรทางการเมือง การพ้นจากอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

2. โครงสร้างของศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อการพัฒนาการเมืองไทย ที่สำคัญ คือ องค์ประกอบของศาลรัฐธรรมนูญที่ล้วนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย การสรรหาและแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่ค่อนข้างอิสระและวาระการดำรงตำแหน่งของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่ยาวนาน ไม่ผูกพันกับผู้แต่งตั้ง ส่งผลให้การวินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญอันเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบทางการเมือง ข้อปฏิบัติของบุคคลทางการเมือง จริยธรรมทางการเมืองของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รวมถึงสถานะของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีความเป็นอิสระ ขอบธรรม ก่อให้เกิดหลักเกณฑ์มาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทางการเมือง

นอกจากนั้น จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญพบว่า ในภาพรวมเห็นว่าคำวินิจฉัยและโครงสร้างของศาลรัฐธรรมนูญมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางการเมือง และมีข้อเสนอแนะว่าควรให้มีองค์ประกอบของศาลรัฐธรรมนูญที่หลากหลายยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายมหาชน

ABSTRACT

169514

Thesis Title : Autonomous Organizations and Thailand Political
Development : A Case Study of The Constitutional
Court according to the Constitution 1997

Student's Name : Sub-Lt. Wanchalerm Ubumrung

Degree Sought : Master of Arts

Major : Political Science

Academic Year : 2003

Advisory Committee :

1. Asst. Prof. Wutisak Lapcharoensap Chairperson
2. Assoc. Prof. Dr. Suraphol Rajbhandaraks
3. Asst. Prof. Chern Schwinn Srisuwan

The objectives of this research are (1) to study the given judgements made by the Constituional Court that have effective consequences to Thailand political development; (2) to study functional structures of the Constitutional Court that strongly affect Thailand political development. Since this is a qualitative research, concerned documents, conceptual frameworks, and certain notions received from 10 Court officials by means of in-depth interviews have been respectively integrated before making an analysis, accordingly.

The research findings are as follow:

1. The judgements of the Constitutional Court essentially play a part in laying constitutional foundations, political reforms, as well as State organizations mending. The judgements as such also help monitoring elite recruitments of political incumbents, power exercising of both political figures and political organizations, and positional termination of political incumbents as well;

2. The functional structures of the Constitutional Court that have major consequences to Thailand political development are members of the magistrates that comprise of those qualified jurisprudence who have been selected independently, whose prolonged terms legitimately support their legal judgements such as political rules and orders, regulations and ethics for those political figures. This helps building standardized basis and properly practical directions for political development. In addition, the interview results received from the Court officials suggest that the Court members selection should be more differentiated. Those specialists in Public Law should be included in the selection process, too.